

Slovenská technická univerzita v Bratislave
Fakulta elektrotechniky a informatiky

Právne formy podnikania

Spoločnosť s ručením obmedzeným, Družstvo

(Podnikové hospodárstvo)

Vypracoval: Radoslav Blaško
Osobné číslo: 35283

Obsah

1 Právne formy podnikania	3
2 Spoločnosť s ručením obmedzeným.....	3
2.1 Charakteristika.....	3
2.2 Obchodné meno.....	3
2.3 Založenie a vznik.....	3
2.4 Základné imanie.....	5
2.5 Rezervný fond.....	5
2.6 Orgány.....	6
2.7 Riadenie.....	8
2.8 Rozdelenie zisku a znášanie straty.....	8
2.9 Zákaz konkurencie.....	8
2.10 Ručenie	9
2.11 Zrušenie a zánik.....	9
3 Družstvo.....	10
3.1 Charakteristika.....	10
3.2 Obchodné meno.....	11
3.3 Založenie a vznik.....	11
3.4 Základné imanie a nedeliteľný fond.....	12
3.5 Členstvo.....	12
3.6 Orgány.....	13
3.7 Orgány malého družstva.....	14
3.8 Rozdelenie zisku alebo znášanie straty.....	14
3.9 Zákaz konkurencie.....	14
3.10 Ručenie.....	14
3.11 Zrušenie a zánik.....	15
4 Zdroje.....	15

1 Právne formy podnikania

Právna forma podnikania je spôsob, ktorým legislatíva upravuje formálne postavenie podnikateľa. Výber právnej formy je dôležitý najmä pri pohľade do budúcnosti. Zárodky budúcich starostí môžu vzniknúť práve pri prijímaní tohto rozhodnutia. Môžu sa vyskytnúť situácie, ktorých riešenie ovplyvňuje práve právna forma podnikania - nezhody medzi spoločníkmi, neschopnosť splácať svoje záväzky, ručenie za záväzky spoločnosti a pod.

2 Spoločnosť s ručením obmedzeným

2.1 Charakteristika

Je to kapitálová spoločnosť, ktorú môže založiť minimálne jedna osoba, maximálne však 50 spoločníkov. Spoločníci ručia sa záväzky spoločnosti len do výšky nesplateného základného imania, resp. do výšky svojho vkladu. Základné imanie tvoria vopred určené vklady spoločníkov. S.r.o. je spoločnosťou, ktorá je podnikateľským subjektom typickým pre nižšie alebo stredne náročné kapitálové podnikanie.

2.2 Obchodné meno

Obchodné meno spoločnosti musí obsahovať označenie "spoločnosť s ručením obmedzeným", postačí však skratka "spol. s r. o." alebo "s.r.o.". Obchodné meno je základný identifikačný znak obchodnej spoločnosti a musí byť súčasťou spoločenskej zmluvy.

2.3 Založenie a vznik

Spoločnosť s ručením obmedzeným sa zakladá v prípade, že je majiteľom iba jedna osoba zakladateľskou listinou (v prípade, že je majiteľom iba jedna osoba netreba spisovať zakladateľskú listinu formou notárskej zápisnice, od 1. februára 2004 už stačí len úradne overený podpis zakladateľa), v prípade viacerých spoločníkov spoločenskou zmluvou. Spoločenská zmluva musí obsahovať:

- obchodné meno a sídlo spoločnosti,

- určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby,
- predmet podnikania (činnosti),
- výšku základného imania a výšku vkladu každého spoločníka a výšku splatených vkladov pri založení spoločnosti včítane spôsobu a lehoty splácania vkladu, a pokiaľ ide o nepeňažné vklady, aj ich predmet a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka, ku ktorému sa zaviazal,
- mená a bydliská a rodné čísla prvých konateľov spoločnosti a spôsob, akým konajú v mene spoločnosti; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené,
- mená a bydliská a rodné čísla členov prvej dozornej rady, pokiaľ sa zriaďuje; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené,
- určenie správcu vkladov podľa § 60 ods. 1 Obchodného zákonníka,
- výšku rezervného fondu, ak spoločnosť vytvára pri svojom vzniku, a výšku, do ktorej je spoločnosť povinná rezervný fond dopĺňať, a spôsob dopĺňania
- výhody poskytnuté osobám podieľajúcim sa na založení spoločnosti alebo na činnostiach smerujúcich k nadobudnutiu oprávnenia na jej činnosť,
- predpokladané náklady spoločnosti súvisiace so založením a vznikom spoločnosti, prípadne ďalšie náležitosti.

Na zmenu spoločenskej zmluvy je potrebný súhlas všetkých spoločníkov, okrem prípadov, keď zákon alebo spoločenská zmluva na to oprávňuje valné zhromaždenie.

Základné imanie s.r.o. je minimálne 200 000 Sk, toto základné imanie tvoria peňažné aj nepeňažné vklady. Ku dňu vzniku musí byť v prípade jedného spoločníka splatené v plnej výške v prípade viacerých spoločníkov musí byť splatené ku dňu vzniku aspoň 30% základného imania, minimálne však 100 000 Sk. Zvyšok treba splatiť do piatich rokov. Hodnota vkladu spoločníka musí byť aspoň 30 000 Sk.

Na založení spoločnosti sa môže každý spoločník zúčastniť iba jedným vkladom. Výška vkladu sa môže pre jednotlivých spoločníkov určiť rozdielne, musí byť však deliteľná tisícom. Celková hodnota vkladov musí súhlasiť s hodnotou základného imania spoločnosti.

Spoločnosť s jedným spoločníkom nemôže byť jediným zakladateľom alebo jediným

spoločníkom inej spoločnosti. Fyzická osoba môže byť jediným spoločníkom najviac v troch spoločnostiach. Fyzická osoba, ktorá úmyselným konaním (musí byť preukázané rozhodnutím súdu) spôsobila krach inej s.r.o. nesmie 10 rokov založiť s.r.o. Osoba, ktorá založila alebo bola spoločníkom s.r.o., na ktorú bol vyhlásený konkurz nesmie založiť inú s.r.o. minimálne jeden rok.

Podpísaním spoločenskej zmluvy dochádza k založeniu s.r.o., spoločnosť však vzniká zápisom do obchodného registra. Pred podaním návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra sa musí na každý peňažný vklad splatiť najmenej 30%. Celková hodnota splatených peňažných vkladov spolu s hodnotou odovzdaných nepeňažných vkladov musí však byť aspoň 100 000 Sk. V prípade nepeňažného vkladu sa vyžaduje jeho splatenie pred vznikom spoločnosti.

Ak spoločnosť založil jeden zakladateľ, môže sa zapísať do obchodného registra, len keď je v plnej výške splatené jej základné imanie.

Návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci konatelia spoločnosti, ich podpisy musia byť úradne overené. Za konateľov môže vystupovať ich splnomocnený zástupca. Návrh na zápis do obchodného registra sa musí podať do 90 dní od založenia spoločnosti, prípadne od doručenia živnostenského oprávnenia.

2.4 Základné imanie

Základné imanie s.r.o. musí mať hodnotu aspoň 200 000 Sk, toto základné imanie tvoria peňažné aj nepeňažné vklady (musia byť znalecky ocenené). O zmenách základného imania sa rozhoduje dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých spoločníkov. Ak by došlo k zníženiu základného imania pod hranicu 200 000 Sk, je to jeden z dôvodov na zrušenie spoločnosti.

Ku dňu vzniku musí byť v prípade jedného spoločníka splatené v plnej výške v prípade viacerých spoločníkov musí byť splatené ku dňu vzniku aspoň 30% základného imania, minimálne však 100 000 Sk. Zvyšok treba splatiť do piatich rokov. Hodnota vkladu spoločníka musí byť aspoň 30 000 Sk. Spoločníci musia svoj vklad do základného imania aj reálne uhradiť, je možná žiadna forma zápočtu s pohľadávkou voči s.r.o.

Na založení spoločnosti sa môže každý spoločník zúčastniť iba jedným vkladom. Výška vkladu sa môže pre jednotlivých spoločníkov určiť rozdielne, musí byť však deliteľná tisícom. Celková hodnota vkladov musí súhlasiť s hodnotou základného imania spoločnosti.

2.5 Rezervný fond

Spoločnosť s ručením obmedzeným povinne vytvára rezervný fond pri svojom vzniku vo

výške najmenej 5% základného imania. Rezervný fond musí byť uložený na viazanom účte v banke. Rezervný fond sa povinne každoročne dopĺňa o sumu určenú v spoločenskej zmluve, resp. v stanovách, najmenej však o 5% z čistého zisku vyčísleného v účtovnej závierke.

2.6 Orgány

Orgánmi spoločnosti s ručením obmedzeným sú:

- valné zhromaždenie,
- konatelia,
- dozorná rada - nie je zo zákona nutná.

Valné zhromaždenie spoločníkov je najvyšším orgánom spoločnosti. Môže rozhodnúť o akýchkoľvek otázkach týkajúcich sa "života" spoločnosti.

Do jeho pôsobnosti patrí:

- schválenie konaní urobených osobami konajúcimi v mene spoločnosti pred jej vznikom,
- schvaľovanie riadnej individuálnej účtovnej závierky a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky a rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrade strát,
- schvaľovanie stanov a ich zmien,
- rozhodovanie o zmene spoločenskej zmluvy (§ 141 Obchodného zákonníka), ak je zákonom alebo spoločenskou zmluvou zverené do pôsobnosti valného zhromaždenia,
- rozhodovanie o zvýšení alebo znížení základného imania a rozhodovanie o nepeňažnom vklade,
- vymenovanie, odvolanie a odmeňovanie konateľov,
- vymenovanie, odvolanie a odmeňovanie členov dozornej rady,
- vylúčenie spoločníka, ak nesplatil svoj vklad, ak neprispel na úhradu straty (túto povinnosť ukladá valné zhromaždenie), alebo rozhodovanie o podaní návrhu podľa § 149 - závažné porušenie povinností spoločníka,
- rozhodovanie o zrušení spoločnosti alebo o zmene právnej formy, ak to spoločenská zmluva pripúšťa,
- rozhodovanie o schválení zmluvy o predaji podniku alebo zmluvy o predaji časti podniku,

- ďalšie otázky, ktoré do pôsobnosti valného zhromaždenia zveruje zákon, spoločenská zmluva alebo stanov spoločnosti.

Nie je možné kompetencie valného zhromaždenia zužovať, rozšíriť ich možno. Každý spoločník má na valnom zhromaždení jeden hlas na každých 1 000 Sk svojho vkladu, pokiaľ spoločenská zmluva neurčuje iný počet hlasov. Valné zhromaždenie je spôsobilé prijímať rozhodnutia po splnení určitého kvóra, ktorým je taký počet spoločníkov, ktorý majú aspoň polovicu všetkých hlasov.

Na rozhodovanie o zásadných otázkach, akými sú zvyšovanie alebo znižovanie základného imania, zmena spoločenskej zmluvy, zmena stanov (ak ich spoločnosť má), zrušenie spoločnosti, je potrebná dvojtretinová väčšina hlasov všetkých spoločníkov. Na rozhodovanie o ostatných otázkach stačí jednoduchá väčšina, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Valné zhromaždenie zvoláva konateľ (konatelia) ako štatutárny orgán spoločnosti. Valné zhromaždenie sa má uskutočniť v lehote určenej v spoločenskej zmluve (prípadne v stanovách), ale najmenej raz ročne.

Konatelia sú štatutárnym orgánom spoločnosti, môže byť jeden alebo viac konateľov. Treba rozlišovať konateľov a obchodné vedenie. Konateľ koná v mene spoločnosti voči tretím osobám a obchodné vedenie riadi vnútorný chod spoločnosti. Konateľ môže vykonávať aj funkcie obchodného vedenia, ale naopak to pravidlom nemusí byť.

Konateľom spoločnosti môže byť len fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony a bezúhonná. Konateľov vymenúva valné zhromaždenie z radov spoločníkov alebo iných fyzických osôb. Konatelia sú povinní zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti.

Dozorná rada sa zriaďuje, ak tak určuje spoločenská zmluva. Zo zákona nie je povinnosť tento orgán v s.r.o. zriadiť. Spoločníci sa môžu rozhodnúť, či budú právo kontroly vykonávať samostatne alebo prostredníctvom dozornej rady.

Dozorná rada:

- dohliada na činnosť konateľov,
- nahliada do obchodných a účtovných kníh a iných dokladov a kontroluje tam obsiahnuté údaje,
- preskúmava riadnu, mimoriadnu, konsolidovanú, prípadne predbežnú účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku alebo úhradu strát a predkladá svoje vyjadrenie valnému

zhromaždeniu,

- podáva správy valnému zhromaždeniu v lehote určenej spoločenskou zmluvou, inak raz ročne.

Členovia dozornej rady majú právo požadovať od konateľov informácie a vysvetlenia o všetkých záležitostiach spoločnosti a nahliadať do všetkých obchodných a účtovných kníh a iných dokladov spoločnosti. Členov dozornej rady volí valné zhromaždenie. Členom dozornej rady nemôže byť konateľ spoločnosti. Dozorná rada musí mať aspoň troch členov.

2.7 Riadenie

Najvyšším orgánom s.r.o. je valné zhromaždenie, ktoré sa schádza aspoň jedenkrát ročne. Štatutárnym orgánom sú konatelia a kontrolným orgánom je dozorná rada.

Obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Spoločník môže previesť svoj obchodný podiel na inú osobu, ak to spoločenská zmluva pripúšťa. Spoločenská zmluva môže určiť, že na prevod obchodného podielu na inú osobu sa vyžaduje súhlas valného zhromaždenia.

Obchodný podiel sa dedí. Spoločenská zmluva môže dedenie obchodného podielu vylúčiť, ak nejde o spoločnosť s jediným spoločníkom.

Spoločníci vykonávajú svoje práva týkajúce sa riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení v rozsahu a spôsobom uvedeným v spoločenskej zmluve, prípadne v stanovách.

Spoločníci majú najmä právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti.

2.8 Rozdelenie zisku a znášanie straty

Spoločníci majú nárok na podiel zo zisku v pomere zodpovedajúcom ich splateným vkladom, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Spoločenská zmluva môže určiť, že valné zhromaždenie je oprávnené uložiť spoločníkom povinnosť prispieť na úhradu strát spoločnosti peňažným plnením nad výšku vkladu až do polovice základného imania podľa výšky svojich vkladov.

2.9 Zákaz konkurencie

Pokiaľ zo spoločenskej zmluvy alebo stanov nevyplývajú ďalšie obmedzenia, konateľ nesmie:

- vo vlastnom mene alebo na vlastný účet uzavierať obchody, ktoré súvisia s podnikateľskou činnosťou spoločnosti,
- sprostredkovať pre iné osoby obchody spoločnosti,
- zúčastňovať sa na podnikaní inej spoločnosti ako spoločník s neobmedzeným ručením a vykonávať činnosť ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho alebo iného orgánu inej právnickej osoby s podobným predmetom podnikania, ibaže ide o právnickú osobu, na ktorej podnikaní sa zúčastňuje spoločnosť, v ktorej vykonáva pôsobnosť konateľa.

Ak konateľ porušil zákaz konkurencie spoločnosť je oprávnená požadovať, aby vydal prospech z obchodu, pri ktorom zákaz konkurencie porušil. Okrem toho môže požadovať aj náhradu škody.

Spoločenská zmluva alebo stanov môžu určiť, v akom rozsahu sa zákaz konkurencie vzťahuje aj na spoločníkov.

Na členov dozornej rady sa vzťahuje zákaz konkurencie v rovnakom rozsahu ako na konateľov.

2.10 Ručenie

Spoločnosť zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Základným garantom pre veriteľov je výška základného imania spoločnosti.

Spoločník ručí za záväzky spoločnosti do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. To znamená, že miera ručenia nie je určená splateným vkladom, ale výškou vkladu zapísanou v obchodnom registri a spoločník ručí aj nesplatenou časťou. Ak porušenie záväzkov spoločnosti spôsobil spoločník, konateľ alebo likvidátor, takým konaním, za ktoré bolo právoplatne odsúdený, zodpovedá za spôsobené škody celým svojím majetkom.

Ak tá istá osoba alebo osoby sú jedinými spoločníkmi vo viacerých s.r.o., za záväzky ktorejkoľvek z nich ručia svojím majetkom aj ostatné spoločnosti.

Plnenie za spoločnosť poskytnuté z dôvodu ručenia sa započítava na splatenie vkladu, inak môže spoločník požadovať náhradu od spoločnosti. Ak nemôže dosiahnuť túto náhradu, môže

požadovať náhradu od každého z ostatných spoločníkov v rozsahu, v akom sa svojím vkladom podieľa na základnom imaní spoločnosti.

2.11 Zrušenie a zánik

Zrušenie s.r.o. je možné dohodu spoločníkov alebo rozhodnutím súdu.

Ak na spoločnosť, ktorá má jedného spoločníka, bol vyhlásený konkurz, môže táto osoba založiť ďalšiu spoločnosť najskôr po uplynutí jedného roku od vysporiadania záväzkov, ktoré sa viažu na majetok podliehajúci konkurzu podľa právoplatného rozvrhového uznesenia súdu.

Ak k úpadku alebo k predĺženiu, ktoré je dôvodom na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu, došlo úmyselným konaním preukázaným právoplatným rozhodnutím súdu, ten, kto úmyselné konanie spôsobil, môže založiť ďalšiu spoločnosť najskôr po uplynutí desiatich rokov od vysporiadania záväzkov zaniknutej spoločnosti.

Spoločnosť sa zrušuje:

- uplynutím času, na ktorý bola založená,
- odo dňa uvedeného v rozhodnutí spoločníkov alebo orgánu spoločnosti o zrušení spoločnosti, inak odo dňa, keď bolo toto rozhodnutie prijaté,
- odo dňa uvedeného v rozhodnutí súdu o zrušení spoločnosti, inak odo dňa, keď toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť,
- zrušením konkurzu po splnení rozvrhového uznesenia alebo zrušením konkurzu z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmenu správcu konkurznej podstaty, alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,
- z iných dôvodov uvedených v spoločenskej zmluve.

3 Družstvo

3.1 Charakteristika

Družstvo je spoločenstvom neuzavretého počtu osôb založeným za účelom podnikania alebo zabezpečovania hospodárskych, sociálnych alebo iných potrieb svojich členov. Družstvo musí mať najmenej päť členov; to neplatí, ak sú jeho členmi aspoň dve právnické osoby. Špeciálnym druhom družstva je malé družstvo, je to také družstvo, ktoré má menej ako 50 členov.

Družstvo je popri obchodných spoločnostiach tiež jednou z právnych foriem podnikania. Ide o spojenie viacerých osôb, ktorého výsledkom je vznik novej právnickej osoby.

Odlišnosti družstva oproti obchodným spoločnostiam:

- Svojpomoc je spojenie síl všetkých členov družstva na podporu ich záujmov.
- Samospráva. Členovia družstva sami spravujú svoje záležitosti na základe oprávnenia spolurozhodovať, podieľať sa na výkone správy a kontrolovať výkon správy.
- Družstevná demokracia. Tento princíp možno vyjdari ako "na každú hlavu jeden hlas". Uprednostňuje sa teda člen družstva a nie výška jeho vkladu.
- Zodpovednosť. Majetok družstva je tvorený majetkom členov, družstvo týmto majetkom zodpovedá za záväzky, ktoré prevzalo.
- Vzájomná podpora a solidarita. Prvoradým cieľom družstva nie je dosahovanie zisku, ale uspokojenie potrieb jeho členov. Toto je najvýraznejšia odlišnosť oproti obchodným spoločnostiam.

3.2 Obchodné meno

Obchodné meno družstva musí obsahovať označenie "družstvo".

3.3 Založenie a vznik

Družstvo môže založiť minimálne päť fyzických osôb alebo aspoň dve právnické osoby. Na založenie družstva sa vyžaduje konanie ustanovujúcej schôdze družstva. Na ustanovujúcej schôdzi družstva sú oprávnené hlasovať osoby, ktoré podali prihlášku do družstva. Ustanovujúca členská schôdza musí prerokovať a schváliť:

- určuje zapisované základné imanie (najmenej 50 000 Sk),
- schvaľuje stanovy,
- volí predstavenstvo a kontrolnú komisiu.

Ustanovujúca schôdza družstva vedie k jeho založeniu, ak sa na nej uchádzači o členstvo zaviazali k členským vkladom dosahujúcim určenú sumu zapisovaného základného imania. Základný členský alebo vstupný vklad sa musí splatiť do 15 dní od konania ustanovujúcej schôdze družstva určenému členovi predstavenstva spôsobom určeným členskou schôdzou.

Priebeh členskej schôdze musí byť osvedčený notárskou zápisnicou, ktorá obsahuje zoznam členov a výšku vkladov, ku ktorým sa zaviazali.

Vyvrcholením vzniku družstva je jeho zápis do obchodného registra. Pred podaním návrhu na zápis musí byť splatená aspoň polovica vkladov, ktoré tvoria základné imanie.

Návrh na zápis podáva predstavenstvo, podpisujú ho všetci členovia predstavenstva a ich podpisy musia byť úradne overené.

K návrhu na zápis sa prikladá notárska zápisnica, schválené stanovky, doklad o splatení stanovenej časti zapisovaného základného imania a preukaz živnostenského alebo iného podnikateľského oprávnenia.

3.4 Základné imanie a nedeliteľný fond

Družstvo povinne tvorí základné imanie v rozsahu určenom stanovami, minimálne vo výške 50 000 Sk. Takto určená výška základného imania sa zapisuje do obchodného registra. V prípade zvýšenia alebo zníženia počtu členov a tým zmeny v základom imaní však nie sú tieto zmeny premietnuté v obchodnom registri. Družstvo nemá povinnosť zapisovať takéto zmeny v základom imaní do obchodného registra.

Družstvo je povinné pri svojom vzniku zriadiť nedeliteľný fond najmenej vo výške 10% zapisovaného základného imania. Tento fond družstvo dopĺňa najmenej o 10% ročného čistého zisku, a to až do doby, než výška nedeliteľného fondu dosiahne sumu rovnajúcu sa polovici zapisovaného základného imania družstva. Stanovy môžu určiť, že sa vytvára vyšší nedeliteľný fond alebo ďalšie zabezpečovacie fondy.

3.5 Členstvo

Členstvo v družstve sa nadobúda:

- prvotne
 - pri založení družstva pre zakladajúcich členov dňom vzniku,
 - počas trvania družstva prijatím člena na základe písomnej prihlášky.

- odvodene
 - zmluvným prevodom členských práv a povinností, resp. prevodom členstva.
 - iným spôsobom - napr. prechodom práv a povinností na dediča v prípade smrti fyzickej osoby alebo prechodom práv na právneho nástupcu pri zániku právnickej osoby.

Základnou podmienkou na vznik členstva je zaplatenie základného členského vkladu. Predstavenstvo je povinné viesť zoznam členov, ktorý má charakter verejného zoznamu. Prvoradou povinnosťou člena je vkladová povinnosť - uhradenie členského vkladu.

Členstvo v družstve zaniká:

- prevodom členských práv,
- smrťou člena,
- zánikom družstva,
- podmienením členstva pracovnoprávnym vzťahom - pri ukončení pracovnoprávneho vzťahu,
- zánikom člena družstva - ak zanikne právnická osoba bez právneho nástupcu

3.6 Orgány

Obchodný zákonník upravuje tri orgány družstva, ktoré okrem malého družstva musia byť vytvorené:

- členská schôdza,
- predstavenstvo,
- kontrolná komisia.

Do orgánov družstva môžu byť volené len fyzické osoby, ktoré sú členmi družstva a majú aspoň 18 rokov. Funkčné obdobie členov orgánov družstva môže byť zo zákona maximálne päť rokov s právom opätovnej voľby. Členovia prvých orgánov pri založení družstva môžu byť volení maximálne na tri roky.

Členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, ktorej podriadené sú ostatné orgány - predstavenstvo a kontrolná komisia. Schôdzu tvoria členovia družstva, ktorí sa na nej zúčastňujú osobne, alebo v zastúpení. Členská schôdza sa musí konať najmenej raz ročne. Na členskej schôdzi má každý člen jeden hlas, bez ohľadu na výšku vkladu, ak nie je v stanovách iná úprava.

Členská schôdza rozhoduje o:

- otázkach organizačnej a inštitucionálnej povahy - zmena stanov, odvolávanie a menovanie členov orgánov družstva a pod.,
- otázkach koncepčných a majetkových - schvaľovanie účtovnej závierky, rozdelenie zisku a pod.,
- ostatných záležitostiach.

Predstavenstvo je štatutárny orgán družstva. Má rozhodovaciu právomoc a je podriadeným orgánom členskej schôdze. Člen predstavenstva musí mať viac ako 18 rokov a nesmie byť členom kontrolnej komisie a musí byť členom družstva. Zákon neurčuje počet členov predstavenstva.

Kontrolná komisia je kontrolným orgán družstva. Kontrolná komisia je oprávnená kontrolovať všetku činnosť družstva a prerokúva sťažnosti jeho členov. Zodpovedá iba členskej schôdzi a je nezávislá od ostatných orgánov družstva. Kontrolná komisia má najmenej troch členov.

Kontrolná komisia je oprávnená vyžadovať si u predstavenstva akékoľvek informácie o hospodárení družstva.

Predstavenstvo je povinné bez zbytočného odkladu oznámiť kontrolnej komisii všetky skutočnosti, ktoré môžu mať závažné dôsledky v hospodárení alebo postavení družstva a jeho členov. To isté platí aj vo vzťahu k riaditeľovi.

3.7 Orgány malého družstva

V družstve, ktoré má menej ako 50 členov, môžu stanovy určiť, že pôsobnosť predstavenstva a kontrolnej komisie plní členská schôdza.

Štatutárnym orgánom je predseda, prípadne ďalší člen poverený členskou schôdzou.

3.8 Rozdelenie zisku alebo znášanie straty

Na určení zisku, ktorý sa má rozdeliť medzi členov, sa uznáva členská schôdza pri prerokovaní individuálnej účtovnej závierky.

Ak zo stanov nevyplýva niečo iné, určí sa podiel člena na zisku určenom na rozdelenie medzi členov pomerom výšky jeho splateného vkladu k splateným vkladom všetkých členov; u členov, ktorých členstvo v rozhodnom roku trvalo len časť roka, sa tento podiel pomerne kráti.

Stanovy družstva alebo uznesenie členskej schôdze, ak to stanovy pripúšťajú, môžu určiť iný spôsob vymedzenia podielu člena na zisku, ktorý sa má rozdeliť medzi členov.

3.9 Zákaz konkurencie

Pre orgány družstva platí zákaz konkurencie. Nesmú byť podnikateľmi ani členmi štatutárnych orgánov právnických osôb s obdobným predmetom činnosti.

3.10 Ručenie

Družstvo je právnickou osobou. Za porušenie svojich záväzkov zodpovedá celým svojím majetkom. Členovia neručia za záväzky družstva. Stanovy môžu určiť, že členovia družstva alebo niektorí z nich majú na základe rozhodnutia členskej schôdze voči družstvu do určitej výšky uhradzovacie povinnosti presahujúce členský vklad na krytie strát družstva.

3.11 Zrušenie a zánik

K zániku družstva dochádza výmazom z obchodného registra. Tomuto kroku predchádza zrušenie, ku ktorému môže dôjsť nasledovnými spôsobmi:

- Uznesením členskej schôdze - rozhodnutie o dobrovoľnom zrušení družstva, ktoré sa osvedčuje notárskou zápisnicou.
- Vyhlásením konkurzu alebo zamietnutím návrhu na konkurz pre nedostatok majetku.
- Rozhodnutím súdu.
- Uplynutím doby, na ktorú bolo zriadené.
- Dosiahnutím cieľa, na ktorý bolo zriadené.

4 Zdroje

- <http://www.portal.gov.sk>
- <http://www.etrend.sk>
- <http://www.porada.sk>
- <http://www.epi.sk>
- Ekónómia [ISBN 80-227-1338-4]